

Norsk Etnologisk granskning.

Nummer. 12. Fylke; Hedmark.
Tilleggsnummer nr 5 og 12. Herad; Follodal
Tidning; Gamal engkultnr Bygdelag;
Oppskrevet av: Jan J. Strømlen Gard.
(adresse) Tyuset Gnr. Pr. nr.

Oppskrevet etter eiga røyselle.

1. Eng er bruka. Det er også gått over til gardsnamn, Kengt i Kyrkjekirken og Engvoll i ^{og Ryeng} Strimskü. Moseng i Kyrkjekirken. Ikke er 1. året etter korn når åkeren skal leggjast att til eng. Vert også kalla attlegü. Det var da ikke bruka grasfrö, det kom det som vilde, ofte berre balderbrä (Håmann). No talar ein helst om isåning (ellu også attlegü).

Grovhög og småhög. Det viste også hesthög eller småkrytthög (sai- og gethög).

Utblått utkjend i mi tid. Skittorr utkjend.

2. Mange stader vart skogen breud., derav namna Losen, Brivallsosen, Breuerya, Braudsnes(?). Ein krosshaug. Disse vart breude.

Mest vauleg "å brote", legge iipp "øybrøt" med grev og opade., seinare med jarnstair og hærke

3. Utkjend. Den dyrka jorda er oppleudt og tørr.

4. Tetter at grøftninga vart kjend (kring 1890) u det mykje bruka å grøfte. Vatning har vore kjend og bruka fleire stader.

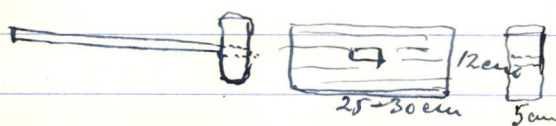
5. Alltid blomøkt på euga frå gammalt av. I Follodal var det ikke nemmande korndyrking, berre noko nepe og grönfor. Mest all ømøkt vart derfor bruka til blomøkt. Tellen var best. Ikke nokor viss.

mengd. Ein velte lassa som ein bykk det hörde, og tallen vart ofte spreidd frå kyrrekarnein.

6. Dei gamle tala um frameng, eller at dei hadde frödd det stykket iår. "Det er ikkje rart um det er dåleg her, for det vart ikkje frödd iår." Frå denne unga fekk dei framhöy.

7. Elkveid

8. Gjødsla um våren. Mokka vart kjørd ut om vinteren og lagt i dvingar eller berre lassos. Ume våren når dvingane hadde vore opp, vart møkka banka suid med ein møkkabanka, ei björkeklubb med skaft.

Mokka skulle da vera smabanka. Så vart møkka spreidd utover. "breie møkk" og kjørd over med ein sloe. Denne var auker laga av stokkar

der undersida hadde uthogne skratliggande grøper. Stokkane vart tredde innpå ein laus grov bein til feste for draget. Kvar stokk lag heitt laus på beinen. Ein kunne også bruke ein björkesloe, laga av fleire björketoppar, med ei fjöl oppå så kyrrekarne kunne stå på. Mokka vart forpulerisera, men det vart alt klumpar. Dette vart raka med handdrive innpå det istodde stykket til neste reuding. "råka møkk". I sloe møkk var noko av viktigaste verna. Ende blir det slödd møkk, men ein tek det ikkje så nøye med ploveriseringa og rakinga. Bankinga er det heilt slutt med.

Dei toku kjører ut møkka og breie om hausten

3
for snöen krym, eller om væien på snöen. Andre seier
det er meiningplais drift, men han har hatt bra
gras, han også.

9. Håustbeiting er vanleg. «Leppe rumpå håen»
Dette for å spare på vinterhøiet. Var det stalleleg
«gild hå», var det bra å få beitt bort nokre av
demme. Vårbeiting vil ein helst ikkje ha, men
var det lite høij, så kunne ein vera nødd til å sty-
pe ut så tidleg at det ikkje var nokre å finne utan-
gjerdet. Ingen skilnad på stegstykka som vart
vår- el. håustbeite.

10. Vårbeiting er det meire slutt med etter at det
vart meire kinnsteing, og det vart meire av beite-
vorte plantar. Dette skiftet er kome etter 1900.

11. «Um væien vart jordet rødd». Ein gjekk over
med ein handrive av tre og quidde sundt alle
mökkruvone som faust og raka jordoveret ut-
over.

12. Gardar som ikkje hadde øter, hadde sinnerjos
som stod ved kafella så krøttera slapp ut i
morka med ein gong. Beiting på utslått
ikjeend.

13. Bæire namnet er att: Låmarjoskova "t. d. er
måleg minne frå ein slik bruksmåte. Fleire var
det att lause grudar som måleg hadde vore bruha
til "kveing".

14. Ukjend av meg.

15. - " - " -

16. - " - " -

17. Ukjent av meg.

18. - " - " - " -

19. ordet trø brukast om eit lite inngjerda jord-
stykke. Det er gått over til gardmann som,
Trøen, Odtrøa, Stortrøa, Mystrøa o.l. Om
dette har nokon samanheng med kve, skal
vera undersøgt av meg. I Skodde har dei Trøberg
som no er grendemanns vorte.

20. Seterkvea. eller også vangen. Frå den tid setraane
vart bygge for 150 år sidan. Seterdrifta står
vår lag avdi det er bilveg gjennom seterdalane.
Seterkvea vart gjødsle, oftast om kvesten.
spredd utover, og så stodd om varen.

21 Ukjent

Tilleggspapirmål bl. n. 5. Vannbering: Ukjent
— v — . . 12 : - u -